

Сёнтёрё ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 сұлхи майн 5-мёшёнченпе тухать

87 (7727) №

Шамат кун, 2009 сұлхи октябрён (юпа) 31-мёшё

Хакё ирёлё

Сивёч ыйтусенчен пёри

Республикәри пёрремёш объект – Муркашра

Кёскен

Каман савам пысакрах?

Муркашра – Америкәри Пёрлешүүлё Штатсен эксперчём

Иртнё кунсенче Муркашри тёп больницәра АПШ-ри туберкулеза хирёс кёрешекен агентстван эксперчём пулчёс. Вёсемпе пёрлех пирён района республикәри туберкулеза хирёс кёрешекен диспансеран тёп врачё Ж. Еленкина та ситрё. Җак делегаци Муркаш районёненче туберкулез чирне малтанхи тапхәрсенчех тупса палартас ёс еплерех пултан пынине тишкерес тёллеве килнё.

Җавра сётел хушшинчи каласу шәпах җак ыйту тата туберкулеза чирлисен силлевне еплерех йёркелесси тавра пулчё. Муркашри тёп больница Пётём тёнчери реконструкци банкён проектне хушшанна май кунта ятарла лаборатори оборудованийё вырнаштарса микроскопи центрне туса унан ёснө йёркелесе яна ёнтё. Җак центрпа ханасем тёллөн паллашрёс, кәсәкланчёс.

Муркашри тёп больницан тёп врачё В. Данилов экспертсене кунта туберкулеза хирёс кёрешессипе мёнле ёслесе пыни җинчен каласа пачё. Ёсе ырласа ханасем пирён опыта ыйти территориясенче те йышанмаллине палартрёс.

Делегаци Шетмёпүсөнчи пётёмёшле врач офисёпе те паллашрёс.

Районан палла җыннисем

Орден кавалерё паян та ёсре

Хуҗаләхсем хушшинчи «Моргаушская» строительство организациё кәсәл 50 сұл тултарчё. Җамрак организаци ЧР Президентчё палартна программәсене пурнасласипе санә тавәрса ёслет. Кунта вай хуракансем те ытларох җамраксем. Вёсен ватам үсёмё 35 сұл. Апла пулин те кунти җамраксем асла юлташесен ёс опытни туллин алла илесипе ёслесчё.

Җамраксене ёсре пуләшса пыракансенчен уйрәмах кирпёч хуракансен бригадирне Геннадий Егорович Петрова (сан ўкерчөкре) ырапа палартассам килет. Сұлсем иртнинне пәхмасарах паян та вәл хәйён ёсөнче әсталәхпа паларса тарать. Г. Петров асанна строительсен организациёненче 1974 сұлтанпа. Малтанах кирпёч хуракан пулса ёсө күләннө. Тарәшуләхне кура икё сұлтанох җамрак арсын кирпёч хуракансен бригадине ертсе пыма пуслать. Унтан-

па вёсем сөкленё нумай хваттерлө вуншар суртра җынсем пурнасласчө ёнтё, кунти строительсем тунә вуншар сурт районан социалла пурнасла экономика аталанавне малалла уттарать.

Ёс вәхәтөнчи Хисеп грамотисемсёр пуҗне 1981 сұлта ёсри тарәшуләхшан «Хисеп палли» орденә, 1999 сұлта «Хура таралла мар зонәри агропромстройан хисеплө строитель», 2008 сұлта «Чәваш Республикн тава тивёслө строителё» ятсене тивёснө бригадир паян та кулленех ёсө тухать. Строителён сәмәл мар ёсөнче җамраксене ёс варттанләхне вөрентет.

«Моргаушская» МСО сөкленё суртсем паян района илем күресчө. Кунти строительсем юсаса хәт кёртекен суртсем сине район җыннисем ытараймасар пахасчө.

А. БЕЛОВ
сан ўкерчөкө.

Ытти сёрти пекех, пирён районта та йәлари каяшсене, сўп-сапа вырнаштарас ыйту сивёч тарать. Җак таранччен усә курна Сёнтёрти свалка тулса ситнө ёнтө. Җавна май сывәх вәхәтрах Ахмане ялө патёнке хута яма палартна халхи требованисене тивёстерекен йәла каяшсене полигонө – питех те пысәк пёлтерёшлө объект. Сәмах май, кун пек объект республикипе те пёрремёш. Пёрремёш утам варанхәсан та сәмәл пулман.

Социалла пёлтерёшлө сәк объект хута ярас ёссем епле пынипе анләрах паллаштарас тёллеве полигон тунә выранта республикәри массалла информация хатёрёсен представителёсемпе ёслө тёл пулу иртрө. Унта ЧР сұт сәнталәк ресурсёсен тата экологи министрө С.Э. Дринев, район пусләхө Ю.А. Иванов тата ыйтисем хушшанчөс.

В. ШАПОШНИКОВ.
Сән ўкерчөкре: выранта министрпа сүтсе явмалли ыйтусем сүк мар.

Ёслө тёл пулу пирки тёллөнрех хаҗатан ситес номерёне каласа парәпәр.

РАЙОНТИ ПЁРЛешүүлё ХУСАЛӘХСЕНЧЕ ЮПА УЙӘХЁН 30-МЁШЁНЧЕ ПЁР ЁНЕ ПУҖНЕ ВАТАМРАН МЁН ЧУХЛЁ СЁТ СУНИНЕ КӘТАРТНИ (килогрампа)

Колонкәсенче: 1. Кәсәл сунә. 2. Пёлтөрхипе танлаштарсан («–» – сахалрах).

Е. Андреев яч. хис.	7,6	0,5
«Восток»	7,1	-3,3
«Герой»	9,9	0,9
Ильич яч. хис.	10,8	2,4
Ленин яч. хис.	8,0	4,0
«Орино»	11,3	3,4
«Передовик»	8,5	2,2
«Свобода»	10,9	0,4
Суворов яч. хис.	10,8	2,5
«Ударник»	11,0	-0,5
Чапаев яч. хис.	7,2	3,1
«Чемеево»	-	-3,0
Чкалов яч. хис.	7,7	-3,4
«Хлебороб»	2,7	-2,0
РАЙОНЁПЕ	9,9	1,4

Сёт хакё хресчене татах нумай такантарё-ши? Хуравё сүк. Анчах җак хурав сине пёрлешүүлө

хуҗаләхсенче сунә сёт урла пәхсан, сёр ёсчөнө ёнерен «инсөрех те инсөрех тарса» пыни курәнать. Җулталәк хушшинче ёнесен йышө пёрлешүүлө хуҗаләхсенче 388 пуҗ чакна, паян сумалли ёнесен кётөвө 2169 пуҗран тарать. Җакна пула хуҗаләхсем эфир пәхна кун пёлтөрхинчен 300 килограмм сёт сахалрах сунә (21580 кг). Җав вәхәтрах пёр ёне пуҗне таләксерен ватамран тивекен савам иртнө сұлхинчен пысакрах пулни упранса юлна выльәхсемпе ферма ёсчөнөсем тухәсләрах усә курма мехел ситерни пирки калать.

Чәваш Республикн Президентчөн Указё Чәваш Республикнчи Ача прависемпе ёслекен уполномоченнай җинчен

1. Александр Васильевич АНДРЕЕВА Чәваш Республикнчи Ача прависемпе ёслекен уполномоченнай уйәрса лартас.

2. Җак Указ әна алә пусна кунран вәя кёрет.

Чәваш Республикн Президентчө Н. ФЕДОРОВ.
Шупашкар, 2009, юпа, 27, 73 №.

Поэтәмәр юбилейне халалласа

«Сўретпёр Җөспёл сұлөпе»

Чәвашсен палла поэчө Җөспёл Миши суралнәранпа кәсәл 110 сұл. Җак юбилее халалласа районта октябрь-ноябрь уйәхёсенче төрлө мероприятисем иртесчө.

Пур библиотекәра та выставкәсем йёркелесчө, шукулсенче вара тематика кётесөсем туса хума палартна. «Сўретпёр Җөспёл сұлөпе» ятла викторина район шайёнчех иртө, җамрак поэтсен конкурсө вара җамраксем хушшинче талантла ачасене тупса палартма пуләшө. Кунсәр пуҗне литература кәсөсем, Җөспёл Мишинне халалланә поэзи кәсөсем те иртмелле. Пирён район җыннисем республика шайёнче иртекен викторинәра та хәйсене төрөслеме пултарөс. Шкул ачисем вара Интернет-олимпиадана хушшанчө.

Район администрацийён сайчө җинче ятарла баннер тавассипе те ёссем пусланна ёнтө. Җак тата ытти мероприятисем мёнле пурнасланса пынине район хаҗачөн страницисенче вуласа пөлме май пулө.

Граждансене йышанасчө

«Единая Россия» партин Муркаш районёнчи уйрәмён обществалла йышану пүлёмөнче граждәнсене ноябрь уйәхөнче хәйсөн ыйтәвөсемпе йышанмалли график

Хәш кун	Йышанмалли вәхәт	Кам йышанать
Ноябрён 3-мёшө	13-15 сөх.	Владимир Германович Никитин , район администрацийён пусләхөн сумө – капиталла строительство, архитектура тата пуранмалли сурт-йөрпе коммуналла хуҗаләх управленийён ертүси
Ноябрён 6-мёшө	13-15 сөх.	Лилия Юрьевна Тарасова , район администрацийён йөркелөпе кадрсен, право ёнөпе тивөстерессин тата выранти самоуправлени органөсемпе ёслекен пайён ертүси
Ноябрён 10-мёшө	13-15 сөх.	Юрий Александрович Иванов , район пусләхө, «Единая Россия» партин выранти уйрәмён политканашён секретарө
Ноябрён 13-мёшө	13-15 сөх.	Владислав Григорьевич Данилов , ЧР Патшаләх Канашён депутатчө, районти тёл больницан тёл врачө
Ноябрён 17-мёшө	13-15 сөх.	Платон Павлович Давыдов , «Ударник» санавпа производство хуҗаләх директорө, политканаш секретарён сумө
Ноябрён 20-мёшө	13-15 сөх.	Виктор Александрович Морозов , ЧР Патшаләх Канашён депутатчө
Ноябрён 24-мёшө	13-15 сөх.	Владимир Аркадьевич Калинин , депутатсен районти Пухәвён депутатчө, «Муркашри сёт-су завочө» акционерсен урәк обществин директорө, «Единая Россия» партие майлисөн канашён председателө
Ноябрён 27-мёшө	13-15 сөх.	Игорь Васильевич Николаев , депутатсен районти Пухәвён председателө, Ильич яч. хис. ял хуҗаләх производство кооперативён председателө

Саламлатпәр

Юратна мәшәра, ыра, әшә кәмәллә аннене, кукамая, хисеплө те хакла таванәмәра – **Фелицата Тимофеевна МАКСИМОВАНА** октябрён 31-мёшөнчө 60 сұл тултарна ятпа чун-чөререн чи әшә сәмахсемпе саламлатпәр.

Хакла аннесөм, әсө пире пурнасласарнелесе ура сине таратран, сирөп сывләхлә үстерсе пурнаслас сүлө сине кәларма вай-хална шёллемерөн, яланах ыра канашсем патән. Санән ыра кәмәлу, чун әшши пире кунсерен вай-хәват парса, сунат хушса тарасчө. Ку вәл пирөншөн – иксёлми телөй.

Сана сумла юбилей ячөле саламласа нумай сұл пуранма сирөп сывләх, сөмьере килешү, пурнасла телөйпе әнасү сунатпәр.

Саламлаканөсем: амәшө, мәшәрө, ывәлөпе хөрө, керүшө, 2 мәнүкө, сывәх таванөсем, күршисем.

Хакләран та хакла сыннәмәра – аннене, хунямана, асаннене, сывәх таванәмәра, тәхләчәна – Җатракасси яләнче пуранакан **Полина Гурьевна ФЕДОРОВАНА** паян 50 сұл тултарна ятпа чөререн тухакан чи әшә сәмахсемпе саламлатпәр. Пире, висө ачине, үстерсе ура сине таратнашан сөре сити пуҗ таятпәр. Паянхи кун та вәл таван хуҗаләхра вай хурать.

Әс пурришөн эфир саванатпәр. Сана малашне те тапса таракан сәл куҗ пек иксёлми вай-хәват, нумай сұл таванусене савантарса пуранма сирөп сывләх, тумхәсәр кун-сұл, тулли телөй сунатпәр, ёмётленнө ёмөтүсем пурнасланчәчәр.

Саламлаканөсем: ашшөпе амәшө, хөрөсемпе ывәлө, көрөвө, кинө, мәнүкөсем, тәхләчисемпе хәтисем, сывәх таванөсем.